

Spannend voor cameralui en parochianen, onmisbaar voor zieken en ouderen

Lieve Wouters

Om de veertien dagen rukt een bataljon televisielui uit naar een parochie te lande. Aldaar bereidt men zich voor op een extra verzorgde dienst. Repetities op zaterdagmiddag vragen een enorme investering in tijd, energie en mensen, wat op zijn beurt een geweldige dynamiek op gang brengt. En blijkbaar tot ieders voldoening.

Niets mis met de tv-mis

HAAST onopvallend is het Sint-Elisabethkerkje in Haren, Brusselse randgemeente die je ook wel kunt omschrijven als een dorp in de stad. Iedereen kent er iedereen, maar de grootstad is nooit veraf. Slechts dertig procent van de vierduizend inwoners is Nederlandstalig. Een grote groep nieuwkomers zijn allochtone Brusselaars die Schaarbeek en consorten ontvluchten. Een klein deel van hen is katholiek en vindt de weg naar de Nederlandstalige parochie. Zo zit de kerk elke zondag met zo'n 180 bezoekers goed vol. Zeg maar propvol.

Wanneer een heel regiment cameralui in het kerkje neerstrijkt, gonst het er al gauw van de bedrijvigheid. Buiten palmen vijfhoekels van vrachtwagens met VRT-logo het pleintje in. Regisseur Jos Schockaert wijst ze één voor één aan: een captatiwagen (waar de geregistreerde beelden van de verschillende camera's toekomen en gemengd worden), een wagen

die stroom levert, één die de live-opname uitzendt en twee wagens voor al het materiaal, geluid en licht.

Het is zaterdag, 14 uur. Pastoor, vertegenwoordigers van de oecumene ter gelegenheid van de Gebedsweek voor de Eenheid, twee koren, een handvol parochianen... Alle 'acteurs' zijn er, de repetitie kan beginnen. „Telkens een hele uitdaging om op drie uur tijd de repetitie rond te krijgen”, zegt opnameleider Rudi Mortier. „Het gaat tenslotte om een uitzending van een vol uur live-televisie, en dat met amateurs. Als je weet dat de omroep verder bijna alleen voor sportwedstrijden live gaat, dan weet je wat dat voor ons betekent.”

Mortier is één van die zeldzame vastbenoemde VRT-ambtenaren. Voor de tweewekelijkse opnames van de eredienst is hij meestal van de partij. Zelf is hij geen kerkganger meer, maar zijn gelovige opvoeding is hij niet vergeten. Al raast de adrenaline door zijn lijf

tijdens de repetities en nog meer tijdens de viering zelf, de opnameleider houdt het hoofd koel en leidt de opname op een respectvolle manier in goede banen.

Pleasant

In het totaal draaien niet minder dan vijf camera's. Achterin houdt iemand het overzicht, een andere cameraman wordt in de preekstoel gesignaleerd. Ook de zijbeuken zijn bevoorrad. Een losse cameraman volgt de rest. Daarbij moeten de vijf opletten dat ze nooit elkaar in beeld brengen. „Pleasant werk,” vindt Rudi Mortier, „geen routine, altijd ergens anders en met andere mensen. Vaak ook met een ander aandachtspunt: nu eens een kinderviering, dan weer een oecumenische dienst of een mis waarin jonge echtparen hun trouwbelofte hernieuwen.”

Na drie uur stipt zit de repetitie er op. Maria ontspant zich. Ze

woont nog maar enkele jaren in de gemeente, maar voelt zich mede dankzij het parochieleven helemaal opgenomen in de gemeenschap. Wat ze van alle bedrijvigheid voor de tv-mis vindt? „Dat brengt leven in de brouwerij, hé. Iedereen is er sterk bij betrokken. We verwachten er het beste van. Teveel moeite? Nee, hoor. Weet je, we vormen best een toffe ploeg met onze parochiale raad, maar we zouden toch graag wat meer jonge mensen bereiken. Dan moet je zo'n uitdagingen aangaan.”

„De tv-mis en andere initiatieven doen de samenhang onder de parochianen groeien”, vult Francis aan. „Na de maandelijkse viering met de vormelingen, houden we een receptie achteraan in de kerk. Louise bakt dan taarten voor iedereen.” De genoemde knikt. „Ook wafels en cakes”, zegt ze alsof ze zich verontschuldigen moet.

„Ons parochieblad doet het overigens uitstekend”, gaat Francis

voort. De drempel om te abonneren is heel laag. Ook niet-kerkgangers lezen het blad en voelen zich op die manier met de parochiegemeenschap verbonden.” In voorbereiding op de tv-mis kwam de pastorale raad bijeen om de taken te verdelen. Al wie verantwoordelijkheid draagt in de parochie, werd betrokken. Was het om iets voor te lezen of om de praktische organisatie op zich te nemen van het feestelijk samenzijn na de dienst. „Het is intussen de derde keer dat de VRT-ploeg naar onze parochie komt. Wij hebben dat telkens heel positief ervaren.”

Intussen heeft Jos Schockaert in de captatiwagen de repetitie van op een afstandje gevolgd. Hij is één van de vier regisseurs die de tv-mis voor hun rekening nemen. Anders dan zijn collega's is hij niet geschoold in theologie, maar wel in regie aan het RITS. Als praktiserend katholiek is hij met zijn hart bij de zaak. „Ik probeer niet alleen regelmatig de juiste beelden te brengen, maar ook te zorgen dat inhoudelijk alles klopt. Je moet bovendien het meebidden en meezeppen laten zien, zodat de kijker zich deel van het kerkvolk kan voelen.”

„We proberen ook met vooraf opgenomen beelden de concrete samenleving te betrekken bij de viering, die immers niet wereldvreemd is. Bij een viering in een rvt bijvoorbeeld, waar vaak het thema 'zorg' centraal staat, is het zinvol om tussendoor beelden te geven van de situatie in het rusthuis. Maar je mag daarin ook niet overdrijven. Het kan niet de bedoeling zijn de aandacht af te leiden.”

„Je moet steeds rekening houden met je publiek. Dat zijn allereerst ouderen en zieken, die behoefte hebben aan de eucharistie, maar fysiek niet in staat zijn naar de kerk te gaan. Voor hen wil ik het gewoon zo goed mogelijk doen. Ik ben er vast van overtuigd dat de openbare omroep deze doelgroep moet blijven bedienen.” Regie-assistent Stijn knikt. Over enkele maanden wordt ook hij volwaardig regisseur. De jongeman kijkt ernaar uit.

De volgende tv-viering op VRT één gaat op 18 februari om 10 uur vanuit de Brusselse parochie Onze-Lieve-Vrouw van Goede Bijstand. Met het koor Effeta onder leiding van Guido Moens en met Pierre-Alain Wiener aan het orgel.

Opnames voor de tv-mis, een hele opdracht voor parochie en VRT, maar het resultaat mag er zijn. © Herman Ricour